

KUTNÁ HORA

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Programu regenerace MPR a MPZ

Za rok 2007

KUTNÁ HORA

Závěrečná zpráva

Programu regenerace MPR a MPZ za rok 2007

OBSAH :

- I. Program regenerace MPR a MPZ v roce 2007
  - 1) Rozdělení finančních prostředků
    - A/ Památky ve vlastnictví města Kutné Hory
    - B/ Památky ve vlastnictví církví
  - 2) Podpora obnov kulturních památek z rozpočtu města – „Fond regenerace Města Kutné Hory“
- II. Program záchrany architektonického dědictví
- III. Grantové programy nadace „Kutná Hora – památka UNESCO“
- IV. Významné obnovy v roce 2007
- V. Celkové hodnocení

ZPRACOVAL : Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy
oddělení regenerace památek
Městský úřad Kutná Hora
Havlíčkovo náměstí 552
284 01 Kutná Hora

Jana Jelínková
Miloslav Chlumský
Telefon : 327710206, 327710207

Únor 2008

I. PROGRAM REGENERACE MPR A MPZ V ROCE 2007

V roce 2007 Ministerstvo kultury ČR poskytlo v rámci Programu regenerace městu Kutná Hora příspěvek na obnovu nemovitých kulturních památek **v celkové výši 2,020.000,- Kč**. Usnesením č. 76/07 ze dne 24.4.2007 Zastupitelstvo města Kutné Hory odsouhlasilo rozdělení finančních prostředků z Ministerstva kultury ČR a rozpočtu města v rámci regenerace MPR a MPZ na rok 2007.

Krajský úřad Středočeského kraje v rámci grantového programu „Fondu obnovy památek“ (dále jen FOP) poskytl pro rok 2007 na památky ve vlastnictví Města Kutná Hora finanční prostředky na obnovu dvou nemovitých kulturních památek **v celkové výši 180.000,- Kč**.

1) Rozdělení finančních prostředků v rámci Programu regenerace

A/ Památky ve vlastnictví města Kutné Hory

<i>Čp., ulice</i>	<i>Náklady na obnovu v r.2007</i>	<i>Prostředky z rozpočtu města</i>	<i>Příspěvek z Progr. regenerace MK ČR</i>	<i>Příspěvek z FOP Kraj. úřadu</i>
Brána I. Jungmannovo nám.	146 899,- Kč	56 899,- Kč	0,- Kč	90.000,- Kč
Socha sv. Judy Tadeáše	97 807,- Kč	7 807,- Kč	0,- Kč	90.000,- Kč
Čp. 376 Vladislavova	1 817 265,- Kč	1 217 265,- Kč	600 000,- Kč	0,- Kč
Čp. 154 Šultysova	904 848,- Kč	504 848,- Kč	400 000,- Kč	0,- Kč
Čp. 42 Komenského nám.	2 050 309,10 Kč	1 550 309,10 Kč	500 000,- Kč	0,- Kč
Celkem	---	---	1 500 000,- Kč	180.000,- Kč

<i>Čp., ulice</i>	<i>Náklady na obnovu v r. 2006</i>	<i>Prostředky hrazené z rozpočtu města</i>
Cesta Pod sv. Barborou	698 335,- Kč	698 335,- Kč
Okolí sochy sv. Václava Václavské nám.	738 819,- Kč	738 819,- Kč

B/ Památky ve vlastnictví církví

<i>ČP., ulice</i>	<i>Náklady na obnovu v r.2006</i>	<i>Fond regenerace města K. Hory</i>	<i>Příspěvek z Programu regenerace MK ČR</i>
Kostel Všech Svatých	1 575 264,- Kč	350 000,- Kč	520 000,- Kč
Celkem	---	350.000,- Kč	520 000,- Kč

A/ Památky ve vlastnictví města Kutné Hory

BRÁNA I. JUNGMANNOVO NÁMĚSTÍ V KUTNÉ HOŘE

Druh obnovy : celková obnova

Rejstříkové číslo : 18597/2-1043/B89/2

Charakteristika památkové hodnoty

Brána je jednoosá s půlkruhově zaklenutým obloukem, nad římsou je zdvižen volutový štít s obdélníkovým výklenkem. Architektonické členění průčelí brány do Jungmannova náměstí provedené ve štku pak z volutových uch, lizén a trojúhelníkového tympanonu. Architektonicky členěn je také vnitřní prostor oblouku, a to dvěma štukovými pasy svírajícími mělkou niku. Ostatní strany brány jsou hladké. Zdivo brány je na pravé straně součástí nároží domu čp.445, na levé se k němu přimyká ohradní zeď dvoru domu čp.444.

Podle literatury šlo původně o kapli sv. Jana, doloženou k roku 1747 a později upravenou na bránu. Tato úprava musela být uskutečněna na základě architektonického tvarosloví, někdy kolem roku 1800.

Tvarosloví brány bylo později mnohokrát upravováno, v archivoltě oblouku a ve štítu značně zjednodušeno, naposledy v devadesátých letech 20. století. Odstraněna také byla socha nebo obraz ve výklenku, prosklená dvířka výklenku a lucerna, po níž zůstala zachována pouze konzola.

Stav brány před obnovou

Technický stav omítek brány před obnovou byl neuspokojivý. Vlivem zemní vlhkosti a zasolení zdiva byla omítka ve spodní části brány opadaná a uvolněná. Zdivo trpělo také na několika místech zatékáním v důsledku poškozené krytiny z bobrovek, ve kterých se uchytila náletová zeleň. Stávající charakter brány s průčelími v monochromní rezně bílé barevnosti nebyl rovněž vhodný, neboť podle fragmentů zachovaných původních omítek včetně souvrství nátěrů byla brána původně pestře barevná.

Popis provedených prací

Vzhledem ke špatnému stavu omítek, zkomolení tvarosloví při posledních opravách a nevhodné barevnosti bylo nutné počítat při opravě brány s rekonstrukcí staršího stavu. Jako podklad byla použita malba od Josefa Krčila z roku 1944.

Sokl byl proveden v imitaci pískovce. Pro dosažení obdobné barevnosti s pískovcem bylo nutné, aby byl sokl barevně retušován před konečnou hydrofobizací. Sokl ve stávající podobě byl vůči drobnému měřítku brány dosti vysoký, proto byla horní hrana soklu snížena o cca 10 cm.

Římsa se stávajícími profilacemi byla obnovena. Jednotlivé profilace byly vytaženy pomocí šablon v hladkém štku. Bylo nutné zachovat a obnovit všechny architektonické články a respektovaly se klasické stavební a řemeslné postupy za účelem zachování charakteru této kulturní památky.

Střešní krytina byla provedena z pálených rezných tašek bobrovek do maltového lože.

Z průčelí brány do Jungmannova náměstí byla odstraněna nevhodně umístěná dopravní značka, která tuto kulturní památku znehodnocovala.

<i>Celkové náklady činily</i>	<i>146 899,- Kč</i>
z toho : prostředky z rozpočtu města	56 899,- Kč
příspěvek z FOP Krajského úřadu	90 000,- Kč

Stav brány před obnovou

Stav brány po obnově

SOCHA sv. JUDY TADEÁŠE
v areálu chrámu sv. Panny Barbory
národní kulturní památka

Druh obnovy : restaurování

Rejstříkové číslo : 33635/2-1043/A4/5

Materiál : kutnohorský pískovec

Autor : není znám

Charakteristika památkové hodnoty

Barokní socha sv. Judy Tadeáše pochází přibližně z 1. čtvrtiny 18. století. Nachází se v severní části areálu chrámu sv. Panny Barbory v Kutné Hoře.

Socha sv. Judy Tadeáše s obrazem chrudimského Salvátora v pravé ruce a kyjem v levé ruce označuje počátek svaté cesty do Staré Boleslavi.

Světec je umístěn na vysokém podstavci zdobeném dekorativními volutami, kartuší a prolamovanou římsou. Socha je v mírném kontrapostu.

Stav před restaurováním

Na celém díle byly patrné značné ztráty autorské modelace. Hrubozrný kutnohorský vápenec vykazoval pokročilou korozi, ve značné míře byly porušeny plastické partie čelního pohledu, kde byl znatelný úbytek původního objemu. Další defekty způsobovaly černé krusty, které praskaly a strhávaly původní sochařský rukopis.

Postup restaurování

Před očištěním povrchu byla místa výrazně narušená korozí prekonsolidována organokřemičitým konsolidanty. Kámen byl očištěn od mechů a lišejníků. Kámen byl hloubkově zpevněn a praskliny injektovány. Zejména ve spodních partiích skulptury bylo přistoupeno k odsolení. Plastické retuše a výplně větších prasklin byly prováděny tmelem. Částečně byly doplněny tvary architektury zejména funkční prvky zajišťující plynulé stékání vody. Dále byly provedeny lokální barevné retuše. Po ukončení restaurátorských prací byla provedena důkladná plošná hydrofobizace kamene, která v příštích letech výrazně sníží zvlhčování kamene, čímž se zpomalí korozivní procesy. Rovněž byly provedeny terénní úpravy v okolí soklu sochy, které také zabrání zvlhčování kamene.

Celkové náklady činily

z toho : prostředky z rozpočtu města
příspěvek z FOP Krajského úřadu

97 807,- Kč

7 807,- Kč

90 000,- Kč

Stav před restaurováním

Stav po restaurování

DŮM čp. 376 VLADISLAVOVA ULICE V KUTNÉ HOŘE

Druh obnovy : obnova střešního pláště
Rejstříkové číslo : 30609/2-1043/A53

Charakteristika památkové hodnoty

Dům čp.376 představuje jeden z nejhodnotnějších objektů v rámci kutnohorské měšťanské architektury. V jádru gotický patricijní dům byl v historii zván „Knajzlíkovský“ podle královského úředníka Jana Knajzlíka. Ten mu vtiskl mimořádnou podobu s monumentálním vstupním portálem a sítovou klenbou v 1. patře. Dnešní barokní podobu získal po přestavbě kolem roku 1730, celkově rekonstruován byl na přelomu 70 a 80 let 20. století pro účely hudební školy.

Stav před obnovou

Dům je krytý mansardovou střechou, stávající střešní krytinou je pálená taška bobrovka na tzv. šupinovou skladbu s hřebenáči položenými do maltového lože. Krytina z bobrovek na krovu opraveném v sedmdesátých letech minulého století je nekvalitní, tašky se odlupují v šupinách.

Jelikož památkovou hodnotu stavby tvoří krov a vnější plášť, bylo potřeba zachovat stávající tvar a sklon střech, krov opravit, ošetřit a vyměnit pouze poškozené části krovu.

Popis provedených prací

Byla snesena původní krytina z bobrovek. Po očištění byly provedeny ochranné nátěry konstrukce krovu včetně doplnění poškozených latí a oprava komínových těles. Krovy byly zakryty novou krytinou – pálené taška bobrovka. Dále byly osazeny nové výlezy na střechu, vyměněny poškozené části oplechování, doplněny poškozené části hromosvodů a svodů dešťové vody.

Mansardová římsa byla opravena do původní podoby bez oplechování. Vazný trám v jihovýchodním křídle byl vyztužen.

Celkové náklady činily

z toho : prostředky z rozpočtu města

          příspěvek z Programu regenerace MK ČR

1 817 265,- Kč

1 217 265,- Kč

600 000,- Kč

Stav před obnovou střešního pláště

Stav po obnově střešního pláště

DŮM čp. 154 ŠULTYSOVA ULICE V KUTNÉ HOŘE

Druh obnovy : obnova vnějšího pláště
Rejstříkové číslo : 28035/2-1043/A37

Charakteristika památkové hodnoty

Jedná se jednoposchodový nárožní dům s fasádou z nejpozdějšího baroka, či spíše raného klasicismu. V přízemí se otevírají dva stlačené oblouky loubí na pilířích. Nad nimi jsou dvě dvojice sdružených oken s drobně profilovanými zvlněnými, uprostřed zaostřenými nadokenními římsami. Uprostřed mezi okny člení stěnu oválně štukový rám. Nad hlavní římsou probíhá nízká atika s vikýřem a tympanonem. Tympanon uzavírá na spodu dvojboká římsa s postranními rovnými úseky. Po stranách středního vikýře stojí na atice drobné převýšené štítky, půlkruhově vrcholící.

Stav před obnovou

Vnější omítky byly napadeny zemní vlhkostí a solemi, místy až do výšky 2m. Omítka štítu do Šultysovy ulice byla velmi poškozena povětrnostními vlivy, včetně římsy a oplechování.

Veškeré starší kamenné články jsou zhotoveny z kutnohorského pískovce, hořícký pískovec byl používán při obnově architektonických článků během předchozí rozsáhlé opravy (parapety oken v přízemí). Starší překryty tmelů postupně odpadávaly, na povrchu byly prachové usazeniny, novodobé nátěry byly zpráškovatělé, exponované části kamenné architektury vykazovaly lokální degradaci. Kamenosochařské články na vrcholu atiky překrývaly mikrovegetace.

Venkovní plášť bočních železných klasicistních dveří byl degradován lokální korozí. Pásovnice byly uvolněny násilným způsobem. Spodní část dveří byly poškozena hrubým mechanickým zásahem. Vnitřní plášť dveří (dřevo) bylo degradováno a silně znečištěno v celé ploše. Zámek dveří byl nefunkční (poškozená mechanika). Chyběla vrchní zástrč do ostění, spodní uchycení zástrče bylo zkorodováno a tím i nefunkční.

Popis provedených prací

Poškozené omítky byly otlučeny v rozsahu nutném k uspokojivému výsledku opravy. Ostatní omítky byly očištěny ocelovými kartáči. Omítky přízemí byly provedeny nově – sanační omítky s odsolením. Dále bylo provedeno tvarové doplnění štítu ve štukových omítkách. Také byly provedeny nátěry oken a doplnění poškozených částí oplechování. Fasáda byla opatřena nátěrem a hydrofobizací.

U narušených kamenných článků byla provedena prekonsolidace a biocidní ošetření. Po lokální stabilizaci byly mechanicky odstraněny uvolněné vysprávkky a prachové usazeniny. Šetrně očištěné kamenné články byly lokálně zpevněny. Doplnění bylo provedeno umělým kamenem v omezeném rozsahu, se záměrem podpořit celkovou čitelnost kamenné architektury. Přespárování bylo vápennou maltou přibarvenou minerálním pigmentem. Exponované kamenné články byly opatřeny hydrofobizačním nátěrem.

Před započítím restaurátorských prací byly provedeny sondy barevnosti povrchu dveří včetně zachovaných dekorativních prvků. Z celé plochy dveří, kde se nacházely hamrové plechy byly odstraněny degradované nátěry a zbytky koroze mechanickým způsobem a poškozené díly pásownic byly opraveny, zpevněny a opět zakovány a uchyceny kovanými hřeby na skelet dveří. Spodní část dveří byly plechy vyrovnány a otvory spájeny mosaznou pájkou. Zámek dveří byl rozebrán a celkově repasován. Zástrče z vnitřní strany byly nově doplněny včetně úchytů do kamenného ostění. Plechové opláštění dveří bylo chemicky ošetřeno a celý povrch dveří byl ošetřen barvou.

Celkové náklady činily

z toho : prostředky z rozpočtu města

          příspěvek z Programu regenerace MK ČR

904 848,- Kč

504 848,- Kč

400 000,- Kč

Stav před obnovou vnějšího pláště

Stav po obnově vnějšího pláště

DŮM čp. 42 KOMENSKÉHO NÁMĚSTÍ V KUTNÉ HOŘE

Druh obnovy : obnova střešního pláště a výměna krovu

Rejstříkové číslo : 36659/2-1043/B15

Charakteristika památkové hodnoty

Jedná se o jeden z nejhodnotnějších gotických domů v Kutné Hoře. Dům má nesporně předhusitské kořeny. Objekt 14. století byl zřejmě převážně zničen za obou kutnohorských požárů za husitských válek. V klasicismu byly přestavěno průčelí domu do dnešní podoby a pravděpodobně postavena dvorní stavení. Klasicistního původu je i schodiště do gotického sklepa. Ostatní objekty (restaurace) narostly postupně v proměnlivém, ale bezvýznamném architektonickém vývoji. Kromě menších dispozičních změn a průčelí pozdně klasicistního charakteru, zůstala hlavní budova v podstatě bez větších stavebních změn.

Stav před obnovou

Dřevěný krov původně dimenzovaný na šindelovou krytinu byl částečně napaden hnilobou a z velké části neodborně doplňován nevhodnými profily. Střešní plášť – azbestocementová krytina byla místy zcela narušena, v místech propustů zatékalo do půdního prostoru.

Popis provedených prací

Vzhledem k celkovému stavu bylo nutno po demontáži krytiny a krovu osadit ocelové nosníky pro vynesení nového krovu a provést železobetonové ztužující věnce. Poté byla osazena nová konstrukce krovu včetně nové pálené krytiny – bobrovky. Dále bylo provedeno přezdění stávajících komínových hlav.

Dřevěný krov byl celý vyměněn, ale tvar střechy (výška hřebenu, námětky) nebyl měněn. Stávající dřevěná profilovaná římsa z uličního průčelí v délce 14 m byla opatrně snesena a po opravě bude znovu osazena během provádění obnovy fasády domu.

Celkové náklady činily

z toho : prostředky z rozpočtu města

příspěvek z Programu regenerace MK ČR

2 050 309,10 Kč

1 550 309,10 Kč

500 000,- Kč

Stav před obnovou

Stav po obnově

Cesta Pod sv. Barborou Kutná Hora

Druh obnovy : oprava cesty

Stav před opravou

Pravděpodobně původně celoplošně zadlážděná stezka podél opěrných zdí chrámu sv. Panny Barbory, ve spodní části ukončena polorozpadlou opěrnou zdí. Spodní část vykazuje zbytky původní valounové zádlažby s odvodňovacím žlabem, součástí je spadiště (rovněž poškozené) svádějící dešťové vody mimo cestu. Při svahu v této spodní části jsou poškozené nízke, na sucho zděné zídky. Horní část cesty je bez zádlažby s nenavazujícím a nefunkčním odvodněním. Svah je zarostlý většinou neudržovanými náletovými dřevinami.

Postup celkové opravy

Odstranění náletových dřevin. Přezdění opěrné zdi, zajištění spadiště a přezdění suchých zídek ve spodní části. Obnova odvodňovacího žlabu po celé délce cesty. Provedení zádlažby v celé ploše včetně zpevňujících příčných prahů a odvodňovacích žlabů s opravou spadiště. Zřízení veřejného osvětlení, osazení laviček a estetické napojení nové zádlažby se stávajícím chodníkem z Kremnické ulice.

V roce 2007 byly odstraněny náletové dřeviny, opraveno spadiště, přezdění suchých zídek a provedení zádlažby ve spodní části cesty.

Jelikož se jedná o rozsáhlou a finančně nákladnou opravu, bude oprava realizována v průběhu let 2007 – 2008.

Celkové náklady za rok 2007 činily 698 335,- Kč a byly uhrazeny z rozpočtu města.

Stav před opravou

Stav po ukončení I. etapy

Úprava okolí sochy sv. Václava na Václavském náměstí Kutná Hora

Druh obnovy : celková úprava předpolí sochy

Charakteristika památkové hodnoty

Socha sv. Václava

Barokní socha z 1. poloviny 18. století s mohutným, vzhledem k figuře atypicky dimenzovaným podstavcem, se nachází na horním konci Václavského náměstí. Čtvercová kamenná podnož z ploten spojovaných kovanými sponami. Podstavec s bohatě profilovanou pateční částí a římsovou hlavicí s výrazným okapním profilem, na čele dřívkové části předsazená nápisová deska, z níž je čitelné již jen oslovení – Svatý Václave.

Na plintu je socha světce v podživotní velikosti, ve výrazném kontrastu se opírajícího o žerď praporec ve své pravici, tvář obrácenou vzhůru. Levá ruka drží mohutný štít, opřený o plintus. Na štítu je vyobrazen reliéf se svatováclavskou orlicí.

Kašna

V parku Milady Horákové za budovou bývalého okresního úřadu v Radnické ulici přežívala barokní kamenná kašna, která svoji funkci nepřipomínala a ani neplnila. V souvislosti s úpravou okolí sochy sv. Václava byla zapomenutá kašna přesunuta na důstojné místo. Při bližším prozkoumání kašny se v jejím středu, ve štěrku a navršené zemině, objevil kamenný dřík, jenž sloužil k chrlení vody do kašny – toto byl skutečně nález, který nikdo nepředpokládal. Objevený artefakt byl vyzvednut ve značně neutěšeném stavu. Stejně jako samotné tělo barokní kašny projde restaurátorským zásahem, aby mohl po mnoha letech opět sloužit původnímu účelu v nově vybudované okolí sochy sv. Václava.

Popis stavu před započítím úprav

Prostranství před sochou sv. Václava, zhruba čtvercového půdorysu o rozloze cca 270 m², bylo využíváno jako parkoviště. Povrch tvořil nekvalitní asfaltový koberec, místy byly obnažena původní vějířová dlažba z červené žuly. V blízkosti sochy byly nevhodně umístěny dopravní značky. Celý prostor, ležící v těsné blízkosti turisty velmi navštěvovaného Kamenného domu, působí nedůstojným dojmem.

Popis úprav

Byl odstraněn asfaltový povrch včetně zbytků základy z minulého století, celé prostranství bylo zadlážděno valounovou dlažbou s vyskládaným historickým ornamentem a v okolí kašny byly osazeny kamenné sedací bloky. Dále bylo provedeno přemístění barokní kašny z parku Milady Horákové a instalace sítí nutných k jejímu zprovoznění. Kamenické úpravy kašny a její zprovoznění včetně restaurování kamenného dřívku byly z důvodu nepříznivých povětrnostních podmínek přesunuty na jaro roku 2008. Pro slavnostní osvětlení kašny a sochy sv. Václava byly připraveny rozvody a samotné osazení světel včetně zprovoznění slavnostního osvětlení bude také provedeno v roce 2008.

Celkové náklady za rok 2007 činily 738 819,- Kč a byly uhrazeny z rozpočtu města.

Stav před započatím prací

Průběh prací

Po ukončení prací v roce 2007

B/ Památky ve vlastnictví církví

KOSTEL VŠECH SVATÝCH ČESKÁ ULICE

Druh obnovy : obnova vnějšího pláště

Rejstříkové číslo : 13128/2-1049/1

Charakteristika památkové hodnoty

Kostel Všem Svatých je v jádru raně gotická stavba z konce 13. století. Stojí na místě, kde se v polovině 13. století rozkládala osada Cuthna Antigua. Stavebně upravován byl na konci 15. století, zejména pak v roce 1698 byl zbarokizován italským stavitelem G. B. Spinettim de Angelo, následovala dílčí úprava vrcholně barokní. V roce 1909 došlo k významnější opravě podle dosud dochovaných plánů Čenka Dajbycha, poslední oprava kostela byla uskutečněna v roce 1952 (interiér, fasády, krov a krytina).

Kostel je jednodílná podélná stavba s trojboce uzavřeným presbytářem a hranolovou věží vtaženou do interiéru lodi. Střecha lodi je sedlová, krytá páleným prejzem, stejně jako presbytář. Stav konstrukcí kostela je uspokojivý, avšak vlivem zemní vlhkosti, povětrnosti a řídkou údržbou utrpěly vnější a vnitřní omítky, krytina a kamenické a sochařské prvky fasády. Nejstaršími prvky výzdoby fasád je poprsí anděla štítonoše, pískovcová ostění šterbinových okének ve věži a profilovaný portál s lomeným záklenkem v ose západního průčelí. Pocházejí z pozdně gotické přestavby staršího kostela na konci 15. století. Druhou časovou vrstvou ve výzdobě fasád představuje rané a vrcholné baroko, kdy byly do nik západní fasády doplněny sochy sv. Rocha a sv. Šebestiána v podživotní velikosti a dále vytvořena pískovcová ostění termálních oken a portálů s pravoúhlým nebo stlačeným obloukem. Při poslední celkové obnově kostela v roce 1909 byly všechny tyto články zbaveny polychromie a lokálně doplněny tmely.

Vitrážová okna pocházejí z opravy kostela v roce 1909. Námětem maleb na skle spojených olověnými pásky – osnovou, jsou polopostavy světců, Panny Marie a tvář Krista. Obvod oken rámuje bordura se stylizovanými florálními motivy. Zbývající okna zejména v sakristii a věži jsou prostá bez maleb, jejich skleněná výplň složená ze sklíčků ve tvaru šestihranu je osazena do dřevěného rámu.

Dřevěné vstupní dveře jsou osazeny za ostěním kamenných portálů zakončených v případě západní fasády lomeným obloukem, v případě jižní fasády stlačeným obloukem a rovným nadpražím. V západním gotickém portále jsou osazeny dveře jednokřídlé s poutcem a plnou horní výplní, dochovalo se barokní kování v podobě madla a kliky se zámkem. Dvoje dveře v kamenných portálech jižní fasády jsou dvoukřídlé, s diagonální skladbou na hranách profilovaných fošen z přední pohledové strany. Výplně oken jsou osazeny ve špaletě kamenných ostění, mají půlkruhový tvar. Vstupní dveře pocházejí z období klasicismu s použitím staršího kování (dveře v západní fasádě), okna pak pravděpodobně z opravy kostela v roce 1909.

Stav před obnovou

Sochy světců sv. Rocha a sv. Šebestiána umístěných v nikách západního průčelí kostela, poprsí anděla štítonoše na jižní straně věže a dále všechny kamenné architektonické články - portály a ostění oken jsou zhotoveny z místního vápenitého pískovce, jehož povrch je v různých stupních poškození povětrnostními vlivy a lokálně usazenou sádrovou krustou. Zejména na obou sochách světců dochází vlivem koroze kamene k postupné ztrátě čitelnosti detailů původního rukopisu. Stejný stav vykazuje předsazený štít se znakem horníků, který drží anděl. V havarijním stavu je gotický portál v ose západního průčelí, jehož profilace tvořená oblouny a hruškovcem odpadává a rozsáhlé cementové překryvy dále urychlují destrukci kamene.

Předmětem restaurování je sedm kusů výplní vitrážových oken, která jsou osazena v kovovém rámu v otvorech zakončených půlkruhovým obloukem v kamenném ostění. Okna vykazují drobné mechanické poškození, skleněné výplně jsou znečištěny, cínová osnova je zčásti dožilá, chybějí příchytky.

Dřevěné vchodové dveře a okna včetně kovářských součástí také vyžadují celkovou obnovu. Fasáda objektu je značně narušená zčásti opadaná.

Popis provedených prací

Překryvy tmelů byly šetrně odstraněny. Porosty mikrovegetace byly zlikvidovány chemicky. Povrch kamene byl omyt vodou a párou. Černé defektní krusty byly odstraněny. Korozí narušený původní materiál byl stabilizován organokřemičitým prostředkem. Dotvoření modelace na figurách bylo provedeno jen v nejnútnejším rozsahu. Porušené nebo již odpadlé části profilací architektonických článků byly doplněny jen lokálně umělým kamenem na bázi minerálního pojiva. Byl respektován nezkomolený tvar a původní profilace architektonických článků. Tmel ve spárách byl vyplněn přibarvenou čistě vápennou maltou a byly provedena lokální barevná retuš těchto doplňků. Konečná hydrofobizace byla provedena na exponovaných místech článků.

Po vyjmutí výplní z rámu bylo provedeno vyčištění a odmaštění skla, přičemž prasklé čiré dílky byly nahrazeny sklem stejného charakteru a barevnosti. Oxidace z olovené osnovy byly odstraněna chemicky. Všechny kovové součásti oken (rámy a výztuže) byly ošetřeny antikoročním prostředkem a natřeny černou grafitovou barvou, chybějící části byly doplněny stejnými profily. Zاتمelení vitráží do rámu oken bylo provedeno probarveným sklenářským tmelem. Z hlediska ochrany oken byly osazeny vnější nerezové sítě.

Při obnově povrchu dveří byly z povrchu šetrně odstraněny staré laky a zbytky nátěrů. Poškozené prvky byly doplněny prvky stejných dimenzí a profilací. Finální povrchová úprava byla provedena matným nátěrem hnědého odstínu. Kovářské součásti dveří a oken byly ošetřeny antikoročním prostředkem a natřeny černou grafitovou barvou.

Odstraňování omítek bylo prováděno mechanicky. Bylo provedeno odsolení obnaženého zdiva. Nové omítky byly provedeny jádrově čistě vápenné a po vyzrání povrchu sjednoceny s ostatními plochami stěn.

Celkové náklady za rok 2007 činily

z toho :	příspěvek z Programu regenerace MKČR	1 575 264,- Kč 520 000,- Kč
	příspěvek z Fondu regenerace města	350 000,- Kč
	podíl vlastníka	705 264,- Kč

Stav před obnovou

Stav po obnově

2) Podpora obnovy kulturních památek z rozpočtu města - „Fond regenerace Města Kutné Hory“

Město Kutná Hora, v rámci své působnosti stanovené příslušnými právními normami, považuje poskytování příspěvků ze svého rozpočtu na obnovy kulturních památek nacházejících se v územní působnosti Města Kutná Hora, poskytování příspěvků na obnovy nemovitostí určující charakter městské památkové rezervace Kutná Hora a poskytování příspěvků na náklady spojené se záchranými archeologickými výzkumy za důležité nástroje péče o kulturní dědictví bohatého havířského města, pokladnice Českého království ve středověku. Poskytování příspěvků je naplněním jedné z povinností, které městu ukládají příslušné právní normy (zejména ustanovení §30 zákona č.20/1987 Sb., o státní památkové péči a ustanovení §2 odstavce 2 a §85 písmene j/ zákona č.128/2000 Sb., o obcích). V rámci samostatné působnosti tak může Město Kutná Hora v souladu s citovanými právními normami pečovat o kulturní hodnoty města zapsaného na Seznam kulturního a přírodního dědictví lidstva UNESCO i formou přímé finanční pomoci, a to jak samostatně, tak v rámci Programu regenerace městské památkové rezervace Kutná Hora v souladu s usnesením vlády ČR číslo 209/1992.

System poskytování příspěvků dle Zásad pro poskytování příspěvků z Fondu regenerace památek města Kutné Hory je postavený na principu vícezdrojového financování obnov kulturních památek a nemovitostí určující charakter městské památkové rezervace. Příspěvky do 100% výše nákladů mohou být přiznány zcela výjimečně a pouze v případě restaurování kulturní památky nebo její části podle zvláštního předpisu. Cílem je pomoci vlastníkům zachovat stavebněhistorické a uměleckořemeslné hodnoty města včetně hodnot archeologických, které jsou dílem našich předků a zatraktivnit tím území města Kutné Hory jako místa pro hodnotný život jeho obyvatel a současně pro jeho turistický ruch.

Zastupitelstvo města Kutná Hora svým usnesením č.260/03 ze dne 25.11.2003 zřídilo Fond regenerace města Kutná Hora s platností od 1.1.2004 a zároveň schválilo „Statut Fondu regenerace města Kutná Hora“ a „Zásady pro poskytování příspěvků z Fondu regenerace města Kutná Hora na obnovu kulturních památek a nemovitostí dotvářející charakter MPR Kutná Hora v samostatné územní působnosti Města Kutná Hora“.

Tvorba fondu regenerace

Fond regenerace je tvořen z následujících zdrojů :

- příjmy z rozpočtu Města Kutné Hory každoročně ve výši 1 mil. Kč
- 50% z příjmů Města Kutné Hory z pronájmu prostor k filmování za období předchozího roku
- dary nebo příspěvky od fyzických nebo právnických osob, nadací a podobně

Používání Fondu regenerace

Prostředky Fondu regenerace se určují podle ustanovení §19 zákona č.250/2000 Sb. takto :

- 1) Na zachování a obnovy nemovitých kulturních památek v územní působnosti Města Kutné Hory
- 2) Na zachování a obnovy movitých kulturních památek, které jsou nebo mají být umístěny na veřejně přístupném místě v Kutné Hoře
- 3) Na obnovy nemovitých kulturních památek nebo jejich částí, které mohou provádět pouze restaurátoři s příslušnými povoleními MK ČR (restaurování)

- 4) Na obnovy plášťů domů (střechy, uliční průčelí) nezapsaných jako kulturní památka, avšak dotvářející charakter MPR Kutná Hora
- 5) Na obnovy nebo restaurování vybraných hodnotných stavebně historických prvků (ostění, klenby, dveře ležících v MPR Kutná Hora)
- 6) Na provádění záchranných archeologických průzkumů
- 7) Jako podíly města v Programu regenerace MPR Kutná Hora v případě, jde-li o jiné vlastníky než Město Kutná Hora a zapojené do tohoto programu

V roce 2007 byly v rámci Fondu regenerace Města Kutná Hora rozděleny finanční prostředky **v celkové výši 1 630 000,- Kč** na obnovy památek ve vlastnictví fyzických a právnických osob a ve vlastnictví církví.

Zásady použití prostředků z Fondu regenerace podléhají schválení Zastupitelstvem města Kutné Hory.

Rozdělení finančních prostředků pouze z Fondu regenerace Města Kutná Hora v roce 2006 (kostel všech Svatých Česká ul.- příspěvek ve výši 350.000,- Kč je uveden v přehledu rozdělení finančních prostředků v rámci programu regenerace MK ČR), který byl schválen Zastupitelstvem města Kutné Hory usnesením č. 76/07 ze dne 24.4.2007.

<i>Čp., ulice</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Památka ANO/NE</i>	<i>Příspěvek z Fondu regenerace města</i>
66 Rejskova ul.	Stat. zajišt. II. etapa	ANO	34 000,- Kč
104-105 Husova ul.	Střecha	ANO	70 000,- Kč
544 Havlíčkovo nám.	Střecha + krov	ANO	110 000,- Kč
299 Andělská	Střecha + sanace 1NP	ANO	Nerealizováno (70 tis. Kč)
86 Havlíčkovo náměstí	Střecha II. etapa	ANO	70 000,- Kč
95 Palackého nám.	Střecha + fasáda	ANO	70 000,- Kč
557 Roháčova ul.	Střecha	NE	40 000,- Kč
684 Městské sady	Střecha	NE	30 000,- Kč
192 Česká ul.	Střecha + fasáda	NE	46 000,- Kč
433 Slavíkova ul.	Střecha	NE	Nerealizováno (30 tis. Kč)
275 Václavské nám.	Fasáda čelní stěny	ANO	Nerealizováno (60 tis. Kč)
259 Orelská ul.	Fasáda + okna	ANO	60 000,- Kč
152 Husova ul.	Okna	NE	60 000,- Kč
293 Mezibranská ul.	Fasáda	ANO	Nerealizováno (20 tis. Kč)
620 Hradební ul.	Fasáda + okna	NE	30 000,- Kč
48 Národního odboje	Restaurování sousoší	ANO	20 000,- Kč
Kostel apoštolů Jana a Pavla, Malín	Statické zajištění	ANO	260 000,- Kč
Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci	Restaurování oltáře sv. Bernarda	ANO	150 000,- Kč
Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci	Archeologický průzkum	ANO	50 000,- Kč Vyčerpáno 49 948,- Kč
Celkem vyčerpáno	---	---	1 099 948,- Kč

OBJEKT čp. 66 REJSKOVA UL., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : statické zajištění II. etapa

Rejstříkové číslo : 32513/2-1043/B19

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	<i>68 040,- Kč</i>
<i>z toho : příspěvek z Fondu regenerace města</i>	<i>34 000,- Kč</i>
<i> podíl vlastníka</i>	<i>34 040,- Kč</i>

Stav před obnovou

Stav po obnově

OBJEKT čp. 104 – 105 HUSOVA UL., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : obnova střešního pláště
Rejstříkové číslo : 41158/2-1043/A28/1 (čp.104)
41158/2-1043/A28/2 (čp.105)

Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily 281 115,- Kč
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města 70 000,- Kč
podíl vlastníka 211 115,- Kč

Stav před obnovou

Průběh obnovy

Po obnově

OBJEKT čp. 544 HAVLÍČKOVO NÁM., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : obnova střešního pláště

Rejstříkové číslo : 46838/2-1043/B108

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	318.418,- Kč
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města	110.000,- Kč
příspěvek KÚ Středočeského kraje – FOP	40.000,- Kč
podíl vlastníka	168.418,- Kč

Stav před obnovou střešního pláště

Stav v průběhu obnovy

Stav po obnově

OBJEKT čp. 86 HAVLÍČKOVO NÁM., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : II. etapa obnovy střešního pláště (severní a západní strana)

Rejstříkové číslo : 15197/2-1043/B26

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	<i>448 518,- Kč</i>
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města	70 000,- Kč
příspěvek KÚ Středočeského kraje – FOP	40 000,- Kč
podíl vlastníka	338 518,- Kč

Stav střešního pláště před obnovou

Stav střešního pláště po obnově

OBJEKT čp. 95 PALACKÉHO NÁM., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : obnova střešního pláště a fasády

Rejstříkové číslo : 16813/2-1043/B34/1

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	499 999,50 Kč
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města	70 000,- Kč
podíl vlastníka	429 999,50 Kč

Stav před obnovou

Průběh obnovy

Stav po obnově

OBJEKT čp. 557 ROHÁČOVA UL., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : obnova střešního pláště
Rejstříkové číslo : není zapsán jako památka

Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily 268.560,- Kč
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města 40.000,- Kč
podíl vlastníka 228.560,- Kč

Stav před obnovou

Průběh obnovy

Stav po obnově

OBJEKT čp. 684 MĚSTSKÉ SADY, KUTNÁ HORA

Druh obnovy : obnova střešního pláště
Rejstříkové číslo : není zapsán jako památka

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	158 048,- Kč
<i>z toho : příspěvek z Fondu regenerace města</i>	30 000,- Kč
<i>podíl vlastníka</i>	128 048,- Kč

Stav před obnovou

Stav po obnově

OBJEKT čp. 192 ČESKÁ UL., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : obnova střešního pláště a fasády

Rejstříkové číslo : není zapsán jako památka

Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily 244 883,- Kč

z toho : příspěvek z Fondu regenerace města 46 000,- Kč

podíl vlastníka 198 883,- Kč

Stav před obnovou

Stav po obnově

OBJEKT čp. 259 ORELSKÁ UL., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : výměna oken a dveří, obnova fasády

Rejstříkové číslo : 16992/2-1043/B65/1

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	428 000,- Kč
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města	60 000,- Kč
podíl vlastníka	368 000,- Kč

Stav před obnovou

Stav po obnově

OBJEKT čp. 152 HUSOVA UL., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : výměna oken
Rejstříkové číslo : 14500/2-1043/A35

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	231 441,- Kč
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města	60 000,- Kč
podíl vlastníka	171 441,- Kč

Stav před obnovou

Stav po obnově

OBJEKT čp. 620 HRADEBNÍ UL., KUTNÁ HORA

Druh obnovy : obnova fasády průčelí a štítové zdi

Rejstříkové číslo : není zapsán jako památka

Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily 540 194,- Kč

z toho : příspěvek z Fondu regenerace města 30 000,- Kč

podíl vlastníka 510 194,- Kč

Stav před obnovou

Stav po obnově

OHRADNÍ ZEĎ U OBJEKTU čp. 48 NÁRODNÍHO ODBOJE, KUTNÁ HORA

Druh obnovy : restaurování kamenných prvků na ohradní zdi

Rejstříkové číslo : 45019/2-1043/A22/3

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	170 000,- Kč
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města	20 000,- Kč
příspěvek KÚ Středočeského kraje – FOP	100 000,- Kč
podíl vlastníka	50 000,- Kč

Stav před restaurováním

Stav po restaurování

KOSTEL APOŠTOLŮ JANA A PAVLA V MALÍNĚ

Druh obnovy : statické zajištění

Rejstříkové číslo : 36969/2-1074

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	<i>420 363,- Kč</i>
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města	260 000,- Kč
příspěvek KÚ Středočeského kraje – FOP	150 000,- Kč
podíl vlastníka	10 363,- Kč

Stav před obnovou

Průběh obnovy

KATEDRÁLA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE V SEDLCI

Druh obnovy : restaurování oltáře sv. Bernarda

Rejstříkové číslo : 32-3021

Charakteristika památkové hodnoty

Klášteřínský kostel Nanebevzetí Panny Marie byl založen kolem roku 1300. Chrám má půdorys latinského kříže a je největší dochovanou stavbou (87 m délky) z přelomu 13. a 14. století. Stavba vychází z tradice severofrancouzské gotické architektury. Výsledná podoba pětিলodního chrámu je kompromisem mezi požadovanou cisterciánskou jednoduchostí a katedrální honosností.

Inventář kostela je převážně barokní, s řadou pozoruhodných obrazů od Petra Brandla, M. L. Willmanna a dalších autorů. Umělecká výzdoba je doplněna kamennými plastikami a řezbářskými díly pražského mistra M.V. Jäckela, jehož dílna působila v Sedlci více než 30 let.

Soubor kaplí tvoří vzácný v celistvosti zachovaný celek barokního umění. Malířská díla jsou práce předních umělců.

Stav před restaurováním

Oltářní obraz – Přijetí sv. Bernarda

Obraz byl v minulosti již restaurován. V době před restaurováním byl ve velmi špatném až havarijním stavu. Obrazová plocha byla zborcena, barevná vrstva včetně vrstev podkladových na mnoha místech uvolněna a odpadávající. Čitelné ztmavlé a rozrušené retuše a jím předcházející tmely. Lakové vrstvy byly značně ztmavlé na mnoha místech zkalené. Malba byla překryta velmi silnou vrstvou povrchových nečistot včetně ptačího trusu. V ploše bylo patrné četnější mechanické poškození.

Oltářní rámový rozvilinový oltář nesený dvěma anděly

Dřevo rámu i obou soch bylo napadeno červotočem. Vrstvy podkladu i leštěné bělí a zlacení byly lokálně uvolněné od dřeva, místy v drobných částech odpadávaly. Souvislejší trhliny ve dřevě projevující se i ve vrstvách povrchové úpravy bylo možné pozorovat na více místech jak na rámu, tak na sochách. Povrch rámu i soch byl překryt velmi silnou vrstvou povrchových nečistot.

Postup restaurátorských prací

Oltářní obraz – Přijetí sv. Bernarda

Bylo provedeno vyrovnání obrazové plochy, napnutí na nový spodní rám, sejmutí povrchových nečistot, ztenčení lakovaných vrstev, odstranění nevyhovujících retuší a tmelů pocházejících z minulých restaurování, vytmelení defektů, imitativní retuš chybějících a rušivých partií, konzervace malby závěrečným pololesklým lakem.

Oltářní rámový rozvilinový oltář nesený dvěma anděly

Byla provedena demontáž oltáře, sanace dřeva likvidačním insekticidem, lokální petrifikace dřeva, sejmutí pozdějších vrstev, zpevnění dochovaných křídových podkladů s leštěnou bělí, lokální opravy dřevěných částí, tmelení dořezání chybějících částí u rozvilin, odpadané a nově vyřezané části nakřídovány a provedeny retuše, čištění a retuše původního

zlacení, retuše původní povrchové úpravy, konzervace dřevní hmoty z rubové části roztokem včelího vosku.

<i>Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily</i>	720 825,- Kč
z toho : příspěvek z Fondu regenerace města	150 000,- Kč
podíl vlastníka	570 825,- Kč

Stav před restaurováním

Stav po restaurování

KATEDRÁLA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE V SEDLCI

Druh obnovy : archeologický průzkum

Rejstříkové číslo : 17408/2-1080

Celkové náklady na obnovu v roce 2007 činily

565 164,50 Kč

z toho : příspěvek z Fondu regenerace města
          podíl vlastníka

49 948,- Kč

515 216,50 Kč

Archeologický nález středověkého pohřebiště

II. PROGRAM ZÁCHRANY ARCHITEKTONICKÉHO DĚDICTVÍ V ROCE 2007

Přehled příspěvků MK ČR z Programu záchrany architektonického dědictví

<i>Památk</i>	<i>Majitel</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Výše příspěvku</i>
Kostel Matky Boží Na náměti	Církev	Oprava a restaurování vněj .pláště věže	1 500 000,- Kč
Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci	Církev	Obnova omítek inter., fasád , restaurování	3 000 000,- Kč
<i>Celkem</i>			<i>4 500 000,- Kč</i>

KOSTEL PANNY MARIE MATKY BOŽÍ NA NÁMĚTI, KUTNÁ HORA

Druh obnovy : celková rekonstrukce

Rejstříkové číslo : 14664/2-1043/A6/1

Majitel : církev

Charakteristika památkové hodnoty

Ke vzniku tohoto kostela se váže jedna z nejpůvabnějších místních pověstí, podle které v sousedství býval rudní trh a od nepaměti zde rudokupci vykupovali od těžařů stříbrnou rudu. Kousky rudy spadlé na zem byly nametány, schraňovány a z takto získaného stříbra zaplacená stavba kostela.

Vedle kostela sv. Jakuba náleží k nejstarším kamenným svatyním, byl postaven ve druhé polovině 14. století, byť některé prvky mohou ukazovat i k době starší. Mnoho znaků z období vrcholné gotiky setřel požár v roce 1470. Po něm byla vystavena nová věž a zaklenuta kostelní loď. Při opravách byl vybaven i interiér, především pozdně gotickým sanktuáriem Matyáše Rejska z r.1504 a mimořádně hodnotnou kazatelnou, která se dochovala do dnešní doby. V Rejtově stavební huti ji po roce 1513 vytvořil Wendel Rosskopf a vdechl ji virtuózní technické zpracování i dramatickou dekorativnost. Pod baldachýny se nachází již poněkud méně hýřivé sochy církevních otců od jinak neznámého mistra Augustina.

Roku 1735 našel v kostele P. Marie Na Náměti poslední odpočinek významný malíř českého baroka Petr Brandl, který poslední rok života trávil v Kutné Hoře.

Popis provedených prací

V roce 2007 bylo provedeno statické zajištění trhlín v kvádrovém kamenném zdivu věže, restaurátorské práce kamenické na opravě kvádrového zdiva, říms, opěráků a ostění oken. Dále bylo provedeno restaurování novogotického portálu, restaurování tympanonu s Marií a Ježíškem, restaurování čtyř hornických znaků, restaurování městského znaku. Také byly provedeny opravy a restaurování historických omítek včetně provedení barevné lazury a hydrofobizace, opravy dřevěných žaluziových oken a dubových vchodových dveří, úpravy odvodnění dešťových vod a úprava dlažby kolem věže. Tímto je celá oprava vnějšího pláště věže dokončena.

Celkové náklady byly ve výši

	3 135 431,- Kč
z toho : příspěvek z Programu záchrana arch.dědictví MK ČR	1 500 000,- Kč
příspěvek Krajského úřadu – FOP	275 000,- Kč
podíl vlastníka	1 360 431,- Kč

III. GRANTOVÉ PROGRAMY NADACE „Kutná Hora – památka UNESCO“

Nadace „Kutná Hora – památka UNESCO“ se zabývá zejména podporou k zachování kulturního dědictví a genia loci historického města Kutné Hory, dokumentací stavebního vývoje památkových objektů a zprostředkování kontaktů mezi veřejností a odborníky v památkové péči a je významným partnerem vlastníků při záchranách historických památek.

Nadace má i vlastní grantové programy na obnovu památek v Kutné Hoře, jsou to :

- **„Obnova původních vchodových dveří, vrat a oken“**
- **„Restaurování kamenných portálů a ostění“**

Granty, které byly poskytnuty v roce 2007 :

- 1) Obnovu kamenného ostění u domu čp. 259 Orelská ulice v Kutné Hoře. Nadace poskytla grant ve výši 21 000,- Kč.
- 2) Restaurování trámového stropu v domě čp. 136 Husova ulice v Kutné Hoře. Nadace poskytla grant ve výši 22 000,- Kč.
- 3) Příspěvek občanskému sdružení Stříbrná Kutná Hora pro akci XVI. Královské stříbření Kutné Hory, které se konalo ve dnech 23. a 24. června 2007. Nadace poskytla grant ve výši 10 000,- Kč.

IV. VÝZNAMNÉ OBNOVY V ROCE 2007

CHRÁM SVATÉ PANNY BARBORY, KUTNÁ HORA

Druh obnovy : celková rekonstrukce
Rejstříkové číslo : 33635/2-1043/A4/1 – NKP
Majitel objektu : církev

Charakteristika památkové hodnoty

Počátky chrámu se ukrývají v papežských listinách, bulách, jejichž řada začíná povolením stavby v roce 1381. Stavební práce začaly roku 1388 na ostrohu za městskými hradbami s impozantním výhledem na údolí říčky Vrchlice a výchozy nejbohatšího důlního pásma oselského. Chrám byl budován z velké části pod patronací horníků a byl proto zasvěcen jejich ochranitelce, svaté Panně Barboře.

Stavba se měla svou honosností vyrovnat pražské Svatovítské katedrále. Budování chrámu probíhalo v několika etapách a do značné míry souviselo s prosperitou zdejších dolů. Vlivem nejruznějších událostí byly práce několikrát přerušeny a od jejich zahájení do definitivního dokončení v roce 1905 uběhlo více než 500 let.

Bohatá Kutná Hora se vždy snažila vyrovnat Praze a není náhodou, že se na stavbě podíleli i pražští stavitelé. Prvním projektantem chrámu se stal Jan Parlář – syn stavitele Svatovítské katedrály Petra Parláře. Shoda architektury Svatobarborského chrámu s pražským Svatovítským chrámem není tedy náhodná. Nejstarší část s věncem ochozových kaplí napodobuje rozvržení francouzských katedrál. Původně budované trojlodí bylo však poměrně rychle rozšířeno o široké vnější lodi. S příchodem husitských válek je stavba na více než šedesát let přerušena, avšak ještě před jejich vypuknutím se projevují značné finanční potíže a začíná být zřejmé, že původní záměr nebude možné splnit. Od roku 1482 stavba znovu ožívá – pracují zde místní stavitelé, kteří víceméně plní stavební program svých předchůdců. Opravdovým zlomem bylo působení pražských mistrů – zprvu stavitele Matyáše Rejska a po něm královského architekta Benedikta Riedta.

Matyáš Rejsek, původním povoláním učitel rýsování na pražské Týnské škole, později člen kamenického cechu, proslul jako vynikající stavitel, ale i jako dekoratér. Jeho jméno je spojeno se stavbou Prašné brány v Praze a své umění uplatnil i zde. Zaklenul chrám, dostavěl triforium a stavbu doplnil množstvím zdobných kamenických prací.

Příchod jeho nástupce Benedikta Riedta do Kutné Hory v roce 1512 znamenal pro stavbu řadu radikálních změn. Riedt byl stavitelem velkých, opticky sjednocených prostorů (jím zaklenutý Vladislavský sál Pražského hradu je největším světským jednolodním prostorem v Evropě). Riedt odvážně změnil zamýšlené pětিলodní znovu na trojlodí, které uzavřel monumentální klenbou s krouženými žebry. Podnes existuje nikoliv neopodstatněný názor, že v Kutné Hoře použil svůj nerealizovaný projekt pro zaklenutí Svatovítské katedrály. Podle Riedtova projektu se stavělo i po jeho smrti.

Spolu s poklesem těžby stříbra pozvolna vysychaly i finanční zdroje, a tak byl v roce 1558 chrám uzavřen provizorní zdí. Stalo se tak v době zatopení nejbohatšího, tzv. oselského pásma.

V roce 1626 byl chrám předán do správy jezuitů a do značné míry barokizován. Více jak tři sta let zůstává tato jedinečná památka nedokončena. V roce 1884 přistupuje město na podnět místního archeologického spolku Vocel k další stavbě ukončené definitivně v roce 1905. Do zařízení chrámu patří vedle barokních uměleckých děl sanktuárium z roku 1510 pocházející z dílny Matyáše Rejska (umístěno v kněžišti) a pozdně gotické chórové lavice zdobené řezbami mistra Jakuba Nymburského z let 1480 – 1490 aj.

Pozoruhodné a zcela ojedinělé ve středověkém umění jsou zde i pozdně gotické fresky s báňskou tematikou v některých kaplích. Nejhodnotnějšími freskami jsou ale fresky v hrobní kapli místního podnikatele Michala Smíška z Vrchovišť (Příchod královny ze Sáby, Trajánův soud, Kumská Sibyla aj.).

Malby zde provedené patří k nejlepším nástěnným malbám pozdní gotiky. Je patrná souvislost maleb s nizozemským malířstvím. Mistr Smíškovy kaple byl zřejmě dvorním umělcem. V Hašplířské kapli jsou tématy nástěnných maleb práce u rumpálu (hašplu), výkup rud a podobně. Výzdobu Hašplířské kaple vytvořil malíř vycházející z prostředí jihoněmeckého malířství, seznámený s prací v dolech.

Malby v Minciřské kapli znázorňují techniku středověké ražby mincí. Je zde patrný pokus o znázornění konkrétní osoby pregéře, jehož jméno se ve zlomcích zachovalo.

Z bývalých hradeb u chrámu se nám otevírá panoramatický pohled do údolí říčky Vrchlice i na město směrem k bývalému sedleckému klášteru.

Popis provedených prací

V roce 2007 byl dokončen úsek 3C – presbyterium a zahájen úsek 4A – transept. Bylo provedeno statické zajištění opěrného systému, restaurování sochařské výzdoby, kamene a barevných vitrajových oken včetně opravy olověné osnovy. Dále byly provedeny tesařské a pokrývačské práce na střeších bočních kaplí, klempířské práce a restaurování omítek.

Celkové náklady v roce 2007 na opravu chrámu byly ve výši 45 800 000,- Kč.

JEZUITSKÁ KOLEJ, KUTNÁ HORA

Druh obnovy : celková rekonstrukce

Rejstříkové číslo : 29963/2-1043/A9

Majitel objektu : Krajský úřad Středočeského kraje

Charakteristika památkové hodnoty

V roce 1626 přicházejí do Kutné Hory jezuité, řád měl na starosti především výchovu dětí a mládeže. Proto byla u chrámu sv.Barbory v letech 1667 – 1700 vybudována kolej podle návrhu italského architekta Domenica Orsiho. Ten pracoval především pro řeholní řády a patřil k nejvýznamnějším architektům působícím v Čechách po třicetileté válce.

U koleje zvolil půdorys písmene F připomínající habsburské panovníky Ferdinanda II. a Ferdinanda III. Architektura je poměrně strohá, jak velela jezuitská řehole, jen průčelí připomíná raně barokní italské paláce. Z původních tří věží musela být středová v polovině 19. století ze statických důvodů snesena.

Jezuité zde naplnili myšlenku spojení sídla řádu se sídlem světské moci – s nedalekým Vlašským dvorem, sídlem královské mincovny a vysokých úředníků. Pojítkem byl nově vybudovaný příchod k chrámu sv.Barbory na způsob mostu. Na uměle navršenou terasu bylo v letech 1680 – 1716 osazeno 12 sousoší světců (třinácté sousoší Jana Nepomuckého bylo osazeno později). Autorem soch byl František Baugut. Na soklech jsou uvedena i jména. Nápis sloužily i jako chronogramy. Podle nich je možno zjistit dobu vzniku sochy či datum nějaké významné události.

Celkové náklady na opravu v roce 2007 činily 65 000 000,- Kč

OKRESNÍ SOUD ČP. 58 NÁM. NÁRODNÍHO ODBOJE KUTNÁ HORA

Druh obnovy : stavební úpravy objektu

Rejstříkové číslo : 36782/2-1043/B3

Majitel objektu : Česká republika

Charakteristika památkové hodnoty

Na svou dobu pozoruhodná veřejná budova byla postavena okolo roku 1830. Dvojposchodová čtyřkřídlá budova s pozdně klasicistní fasádou, pětioký střední rizalit je bosován, uprostřed portál s pozdně klasicistními vraty, nad ním v prvním poschodí balkon na krakorcích. Objekt je přistavěn k hlavní městské hradbě. Dispozice se opakuje ve všech partech. Hlavní křídlo má dispozici dvoutraktovou s chodbou ve dvorním traktu, boční křídla mají rozvrh rovněž dvoutraktový s chodbami při vnějších průčelích, zadní křídlo trojtraktové s chodbou uprostřed. Místnosti i chodby v přízemku a převážně i pater jsou klenuty (klenby valené s pětibokými, částečně styčnými výsečemi, křížové).

***Obnova spočívala v celkové modernizaci objektu při dodržení zásad památkové péče.
Celkové náklady na opravu v roce 2007 činily 69 000 000,- Kč***

V. CELKOVÉ HODNOCENÍ

Celkové vynaložené prostředky na obnovu památek v Kutné Hoře

- z Programu regenerace MK ČR	2 020 000,- Kč
- z Programu záchrany architektonického dědictví MK ČR	4 500 000,- Kč
- z Fondu obnovy památek Krajského úřadu Střed.kraje	1 145 000,- Kč
- z prostředků Města Kutné Hory	7 500 000,- Kč
- z prostředků soukromých vlastníků v rámci Fondu regenerace	2 837 217,- Kč
- z prostředků církve v rámci Fondu regenerace	1 801 668,- Kč
- jiní investoři mimo Program regenerace (cca)	183 300 000,- Kč
- z prostředků nadace „Kutná Hora – památka UNESCO“	53 000 ,- Kč